

muše GLASILO SKUPŠČINE OBLČINE LAŠKO delo

Letnik VI. — Laško, september 1972 — številka 9 (61)

STOJI UČILNA LEPA, ZIDANA...

OB OTVORITVI NOVE ŠOLE V RIMSKIH TOPLICAH

Za Rimske Toplice ter njihovo bližnjo in daljnjo okolico je bil letošnji 2. september svečan in nadvse prazničen. Pred novim šolskim poslopjem so se ta dan — v lepem in sončnem dopoldnevu — zbrali predstavniki občinskih političnih organizacij in delovnih kolektivov, predstavniki sosednjih šolskih ustanov, iz celjske regije in republike, predstavniki krajevnih organizacij in društev, šolska mladina in njihovi starši ter številni drugi občani.

Med gosti so bili tudi nekdanji šolniki, ki so v davni letih službovali kot učitelji na šoli v Rimskih Toplicah. Zlasti so to svečanost s svojo navzočnostjo povelicali in ji dali poseben pomen gostje — delegacija prosvetnih delavcev iz pobratimske občine Trstenik.

Vsi so srečni in radostni prihiteli med nas z željo, da bi prisostvovali

NOVA ŠOLA OB OTVORITVENI SLOVESNOSTI

temu svečanemu dogodku: otvoritvi nove šole — OSNOVNE ŠOLE ANTONA AŠKERCA V RIMSKIH TOPLICAH.

V uvodnem govoru je direktor šole MILKO VAHČIČ orisal napore in prizadevanja številnih dejavnikov, ki so pri tem sodelovali in nesebično vlagali vse sile za to, da bo nova šola lahko odslej dajala mladim pokolenjem tisto, kar jim je za bodoče delo in za pot v samostojno življenje potrebno.

Svečanost je popestril bogat kulturni spored mladih recitatorjev z vpletenimi pevskeimi točkami šolskega zbora pod vodstvom prof. JULIJA GORIČA.

Za konec slovesnosti je zbrane v imenu delegacije prosvetnih delavcev osnovne šole »ŽIVADIN APOSTOLOVIČ« iz Trstenika, pozdravil

MIHAJLO MILJKOVIČ, nato pa učencem in učiteljem naše šole izročil praktično spominsko darilo z željo, da bi jih pri njihovem bodočem delu to darilo spominjalo na bratski Trstenik.

Ko je potem direktor republiškega zavoda za šolstvo BORIS LIPUŽIČ prerezal trak, je bil s tem slavnostni del otvoritve nove šole zaključen.

Vrata nove OSNOVNE ŠOLE ANTONA AŠKERCA V RIMSKIH TOPLICAH so se odprla...

Ponosno in samozavestno, toda spoštljivo, predvsem pa srečni, presrečni kot še nikoli, smo ji pristopili...

In ONA nas je potem sprejela v novi praznični obleki.

Naj bi ob takšni spoštljivosti tako praznična, čista in lepa ostala vse dni!

T.

DIREKTOR REPUBLIŠKEGA ZAVODA ZA ŠOLSTVO BORIS LIPUŽIČ JE PREREZAL TRAK. — VRATA NOVE ŠOLE SO ODPRTA...

RADEČE IN OKOLICA

NAŠE ČESTITKE ZA KRAJEVNI PRAZNIK

Krajevni praznik, ki ga bodo občani in delovni ljudje Radeč in okolice praznovali v tem mesecu, je zgodovinsko povezan z 8. septembrom leta 1941., ko je okupator in zavojevalec naše dežele odpeljal oziroma izselil iz teh krajev prve večje skupine zavednih Slovencev.

Spomin na to kruto in neusmiljeno dejanje se praznuje kot krajevni praznik tudi zato, ker so se štiri leta pozneje, leta 1945, nekateri od njih živi vrnili iz izgnanstva, se skupaj z nami veselili zmage naših narodov nad fašizmom in lotili izgradnje porušene domovine.

V prvi vrsti smo lahko ponosni in veseli nad uspehi, ki so jih v zadnjem poslovnem letu dosegli naši delovni kolektivi na področju gospodarstva. Predvsem je razveseljivo, da gospodarstvo na področju Radeč in okolice ni napredovalo samo v smeri povečanja proizvodnih kapacitet, modernizacije tehnološkega procesa, izboljšanja kakovosti svojih proizvodov, produktivnosti, realizacije in dohodka, temveč je tudi izredno hitro napredovalo v pogledu strokovne usposobljenosti svojih kadrov in v povečanju skrbi za delovnega človeka. Mislim, da so to

mogla, da so bili doseženi zadovoljivi rezultati tudi pri referendumih o samopriskupku tako v Rimskih Toplicah kot tudi v Laškem.

Rezultati te uspešno izvedene akcije na območju naše občine so že otipljivi. Pred nekaj dnevi smo bili priča otvoritvi novozgrajene osnovne šole v Rimskih Toplicah, v letu 1973 pa resno predvidevamo začetek gradnje šole v Radečah.

Seveda se prav tako vsi zavedamo, da tudi naša skupnost še zdaleč ni popolna, brez slabosti, napak in pomanjkljivosti. Marsikaj, recimo na družbeno-gospodarskem področju je še odprtega in neurejenega, čeprav ne gre podcenjevati nekaterih doseženih uspehov pri stabilizaciji.

Toda vse to še ni dovolj, da bi se lahko hitreje izmotali iz težav. Prav gotovo je v tem trenutku pomembna ugotovitev, da nihče ne more biti neopredeljen, nezavzet in brezbrizen do boja za stabilizacijo na vseh področjih našega družbenega in ekonomskega življenja. Stabilizacija je skupna družbena naloga, ki zadeva slehernega človeka, vsako samoupravo ali družbenopolitično skupnost in sleherno družbenopolitično organizacijo.

Podobne in prav tako odgovorne naloge stojijo neposredno pred nami na področju nadaljnjega razvoja samouprave v krajevnih skupnostih in v občini.

Na zaključku naj v imenu vodstev družbenopolitičnih organizacij naše občine, občinske skupščine in v svojem imenu iskreno čestitam vsem delovnim ljudem in občanom Radeč in okolice za krajevni praznik! Prav posebej pa jubilaru Železničarski godbi na pihala Zidani most.

Želim, da bi v bodoče še hitreje napredovali na vseh področjih družbenega življenja.

MIHA PROSEN,

predsednik Skupščine občine Laško

Povezava dogodkov iz časa naše narodnoosvobodilne borbe in ljudske revolucije z našo sedanjostjo prispevajo, da znamo mnogo bolj objektivno ceniti dosedanje pridobitve naše socialistične revolucije in žrtve, ki so jih partizanski borci in aktivisti narodnoosvobodilne vojske narodov Jugoslavije prispevali za našo skupno svobodo. Na ta način tudi prispevamo in povezujemo težke trenutke iz obdobja naše NOB z izgradnjo resnično socialističnih in demokratičnih odnosov med ljudmi in narodi socialistične federativne republike Jugoslavije. Skratka, prispevamo k razvijanju bratstva in enotnosti, tovarištvu in revolucionarnosti, torej kategorijam v odnosih med ljudmi, ki so nam nujno potrebna za naš nadaljnji socialistični in demokratični samoupravni razvoj. Zato lahko poudarimo, da je krajevni praznik Radeč in okolice, hkrati praznik vseh občanov naše ožje družbenopolitične skupnosti.

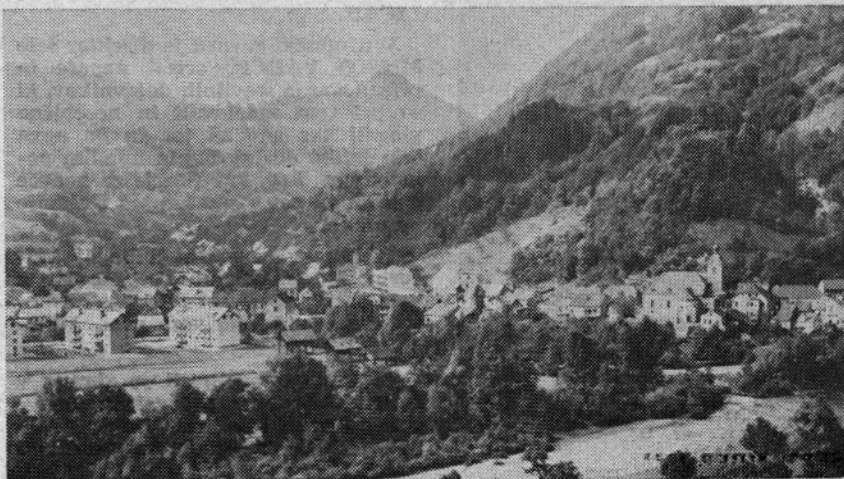
Letošnjemu praznovanju bo nedvomno dalo posebno obeležje še to, da bomo v teh dneh praznovali tudi 70-letnico obstoja in delovanja Železničarske godbe na pihala Zidani most, ki jo že dolga leta štejemo med najbolj aktivne v naši skupnosti. S tem bo celotni program prireditve mnogo bolj bogat in privlačen tudi za obiskovalce izven naše občine.

SPOŠTOVANI OBČANI RADEČ IN OKOLICE!

Če se na pragu praznovanja vašega praznika ozremo nazaj na prehojeno pot staro leto dni, moramo priznati, da smo kljub določenim objektivnim težavam dosegli zavidljive rezultate.

zelo važna področja, kjer so naporitih delovnih kolektivov največ vredni pohvale in priznanja!

Tudi na drugih področjih našega družbenega življenja so bili doseženi nekateri uspehi, na katere smo lahko vsi skupaj kot skupnost zelo ponosni. V mislih imam predvsem dosežke na področju komunalnega urejevanja mesta Radeč in okoliških vasi, stanovanjsko izgradnjo in urejevanje komunikacij. Vsekakor pa najbolj obeležujejo preteklo enoletno obdobje uspehi, ki smo jih v Radečah in bližnji okolici dosegli pri izvedbi oziroma realizaciji akcij uvedbe samopriskupka občanov za sofinanciranje investicij v našem osnovnem šolstvu. Ta akcija je še enkrat potrdila veliko pripravljenost naših ljudi, da s skupnimi naporipomagajo reševati stvari, ki so skupnega pomena. Povedati moram, da je uspešna izvedba referenduma o samopriskupku v Radečah pripo-

PRED PRAZNOVANJEM

70 LET ŽELEZNIČARSKÉ GODBE ZIDANI MOST

Le redka društva v našem širšem in bližnjem okolišu se lahko pohvalijo s tako dolgo dobo obstoja, predvsem pa uspešnega delovanja, tolikimi uspehi in javnimi priznanji, kot železničarska godba Zidani most.

Ustanovljena leta 1902 pod najtežjimi pogoji v črno-žolti avstroogrski, vseskozi napredna in samo slovenska, se je uveljavila že tedaj in s svojimi nastopi bodrila prebujajoči se slovenski narod v težki borbi za osvoboditev slovenskega in vseh slovanskih narodov.

Brez podpore od koderkoli, še celo navkljub nasprotnim silam je nastala, rasla, se razvijala in napredovala. Odločni, vztrajni, narodno in socialno zavedni možje so jo ustvarili z neprimerno požrtvovalnostjo. Sami železničarji, delavci, so od svojih skromnih zaslužkov žrtvovali toliko, da so nabavili instrumente, plačevali visoko članarino, sami so si nabavljali uniforme in vse, kar je godba potrebovala.

Danes bi tako požrtvovalnih mož zaman iskali med nami. Kdo bi hodil dvakrat tedensko ob vsakem vremenu iz Radeč v Zidani most in učil godbenike, od katerih nihče ni imel nikakršne glasbene izobrazbe, kot je to delal LEOPOLD POTREBIN, učitelj iz Radeč, ki je iz navadnih železničarjev ustvaril dobre godbenike s svojim in njihovim nam kar nerazumljivim potrpljenjem in vztrajnostjo. In vaje so trajale po 4 ure! Kdo bi danes storil tako, kot je storil JOŽE DOLINAR, ki je denar, ki ga je njegova nevesta dobila za »doto« za nabavo pohištva, posodil godbi za nakup instrumentov! In še drugi, vsi po vrsti so žrtvovali po svojih močeh.

Tako je godba nastala in tudi obstala do današnjega dne, samo zaradi predanosti, vztrajnosti in požrtvovalnosti godbenikov samih.

Ni je strla prva svetovna vojna. Čeprav razredčene vrste godbenikov, so bile vedno strnjene in našla se je vedno prilika za vaje in za nastope. Na nedeljo, 18. avgusta 1918 na velikem narodnem zborovanju v Sentjanžu na Dolenjskem, ki se je vršilo pod pretvezo odkritja spominske plošče slovenskemu poslancu v avstroogrskem parlamentu dr. Janezu Kreku, je železničarska godba iz Zidanega mosta nepopisno navdušila večtisočglovo množico. Samo 12 mož — godbenikov je takrat peš prikoralo iz Zidanega mosta skozi Radeče in preko Brunka v Sentjanž in navdušilo narodnozaveadne množice na zborovanju, na katerem so govorili tudi češki in poljski poslanci.

Propad avstroogrske monarhije in rojstvo predaprilske Jugoslavije.

Velik dogodek, veličastno slavlje širrom naše domovine. Ljubljana v cvetju, slavolokih in zastavah — in železničarska godba iz Zidanega mosta, edina v Sloveniji, edina, ki je srečno preživela grozotno vojno. Neutrudno so igrali na čast svobode in Jugoslavije, od katere so pričakovali ne samo oni, ampak vse naše delovno ljudstvo pravo, resnično, narodnostno in socialno svobodo. Žal, so bili vsi prevarani.

V velikem »štrajku« leta 1920 so sodelovali vsi godbeniki-železničarji. Tudi voditelji stavke so bili godbeniki, vsi ustanovni člani. Ne le voditelji štrajka, tudi drugi udeleženci so bili kazensko premeščeni drugam, celo na Hrvaško. Toda tudi to ni zatrlo, niti ohromilo dela godbe in njenih požrtvovalnih članov. Godba je napredovala in se razvijala ter pod vodstvom požrtvovalnih kapelnikov FRANCA PLAZNIKA, JANKA FRISKOVCIA in ALOJZA COVNIKA dosegla visoko, splošno priznano kvaliteto raven. Število članov pa je raslo iz leta v leto in še neprestano raste.

Vseskozi napredna, povsod zaželenja in z navdušenjem sprejeta, je nastopala v mnogih krajih naše domovine. Skoro lahko trdimo, da ga ni večjega mesta v Sloveniji, kjer ne bi odmevali njeni bobni in trobente.

Kot nas vse, je tudi železničarska godba Zidani most presenetila druga svetovna vojna. Tudi nanjo je stopil nemški škorenj. Toda v zadnjem hipu so zavedni godbeniki poskrili instrumente, zapisnike in inventar, da ni padel v roke okupatorju. Vendar je okupacijska oblast prisilila godbenike, da so nastopili tudi med okupacijo in to dvakrat. Vseskozi zavedni, predani pripadniki in somišljeniki OF pa so vedno našli izgovore, da ne morejo nastopiti, ker niso hoteli nastopati.

Toda trdna vez med godbeniki, ki je držala desetletja, se ni pretrgala. Družilo jih je neomajno prepričanje v zmago zaveznikov in naše partizanske vojske, ki so jo z vsemi močmi podpirali. Trije godbeniki-železničarji so padli v junaškem boju za

(Nadaljevanje na 6. strani)

Program praznovanja

Že leta nazaj je praznovanje krajevnega praznika Radeč in okolice prikaz dela, naporov in dosežkov občanov na tem področju. Tako bo tudi letos. Glavni poudarek je letos zaslužila železničarska godba iz Zidanega mosta, ki proslavlja 70-letnico svojega obstoja. Temu jubileju bosta posvečena dva dneva: v petek, 29. septembra se bodo jubilarji najprej poklonili spomenu svojih ustanovnih, umrlih in padlih članov. Na svečani akademiji v Domu svobode v Zidanem mostu pa bodo za tem pokazali teh svojih 70 let. V nedeljo, 1. oktobra bodo svoj praznik sklenili v družbi mnogih drugih godb, s katerimi se pogosto srečujejo na različnih manifestacijah širom po Sloveniji.

Drug tak pomemben dogodek pa nima svojih korenin v preteklosti, ampak se je porodil iz nujnosti sedanjega časa. Pripravili so ga zelo delovni prebivalci Svibnega. Na tem odročnem predelu bo prvič zazvenel telefonski klic in to v nedeljo 24. septembra. Z njim se bodo Svibanci še tesneje povezali s samimi Radečani in preko njih s celotno Slovenijo. Pobudnik te akcije je bil odbor RK, ki so se mu pridružile vse druge organizacije in vsi občani.

Prav tako kot lani se bodo tudi letos delegacije delovnih in drugih organizacij ter društev poklonili spo-

minu talcev, pokopanih v gozdovih okoli Frankolovega, Frama, Polskave, Miklavža... Sobota 23. septembra bo namenjena temu žalostnemu, a tudi ponosnemu obisku.

Tudi na ostarele in bolne ter socialno šibke ne bomo pozabili. V soboto 30. septembra jih bodo obiskali mladi podmladkarji in zastopniki RK ter SZDL ter jim z besedo in dejanjem pokazali, da mislimo nanje.

Istega dne — 30. septembra — proti večeru se bomo zbrali prebivalci tega področja v čim večjem številu na množičnem zborovanju. Povedali si bomo odkrito, kaj smo že dosegli, kaj še bomo, in tudi, kaj bi lahko, pa nismo.

Mimo že naštetih prireditev in akcij pa se bodo vključila v praznovanje še vsa druga društva in organizacije. S svojimi nastopi in prireditvami bodo skušali popestriti to naše vsakoletno slavlje in mu dati čim bolj svečan in tudi delaven značaj.

Upamo, da nam bo vreme naklonjeno, želimo pa, da bi na vseh naštetih in še drugih manifestacijah ne manjkalo občanov.

Vsem prebivalcem Radeč in okolice čestitamo ob krajevnem prazniku in jim želimo še veliko skupnih in tudi osebnih uspehov!

ODBOR ZA PROSLAVO
KRAJEVNEGA PRAZNIKA

PO ZAČRTANI POTI NAPREJ!

Leto se je torej obrnilo, odkar so delavci SPLOŠNEGA GRADBENEGA PODJETJA HRASTNIK na mestu, kjer stoji danes nova šola v Rimskih Toplicah, zasadili prvo lopato. Sredi ogeških njiv so takrat zabrnili buldožerji... S svojo povzdignjeno in pojemajočo pesmijo, ki je sedaj utihnila, so vsak dan znova potrjevali velika in vseobetajoča pričakovanja učiteljev, staršev in otrok, da nova šola bo.

Vrvež delavcev na gradbišču, ropot motorjev in trušč nakladalcev so vedno bolj prepričevali tudi tiste redke neverne Tomaže, ki takšnim napovedim še niso verjeli.

Danes je nova šola pred nami. Zgrajena je bila v letu dni kljub vsem težavam in skrbem, s katerimi so se ves ta čas ubadali občinski sklad za investicije v šolstvu s pred-

Zato v tem trenutku, ko so se odprla vrata nove sodobno opremljene šole, ko so učitelji in učenci dali slovo stari šoli, ki že zdavnaj ni bila več šola v smislu današnjih potreb in ko bodo v novih pogojih vsi od vzgojiteljev do otrok imeli vse možnosti za boljše, kvalitetnejše ter uspešnejše delo, lahko še bolj neposredno občutimo in dojamemo smisel in pomen dalekosežne odločitve naše občinske skupščine, ki se je konec lanskega leta odločila za uvedbo krajevnega samopriskpevka.

Z njegovo uvedbo smo ob moralni in finančni podpori vseh občanov naše občine smejele in še bolj samozvestno stopili na začrtano pot.

Poleg pomembnih prispevkov delovnih organizacij v občini je krajevni samopriskpevek, za katerega so

popolnejšo izobrazbo in s tem za srečo naših otrok.

Za takšno naložbo ni nikdar nobena žrtev prevelika!

Če vemo, da je za novo šolo bilo potrebno nad 7 milijonov novih dinarjev in da je samo za njeno sedanjo opremo bilo treba zagotoviti 800 tisoč dinarjev, potem je več kot jasno, da so tudi drugi udeleženci pri financiranju te gradnje: od republike do občine in delovnih organizacij v občini morali seči globoko v svoje žepe. In da so segli, tako krepko segli v svoje žepe, so k temu pripomogli presenetljivi rezultati naših letošnjih referendumov o samopriskpevku.

V tem pa je bolj kot sam finančni efekt, moralna in politična moč samopriskpevka.

Naša razmišljanja o tem bi seveda ne dobila prave teže, če v nje ne bi vpletili še ugotovitve, da se je naša občina uvrstila v vrsto tistih redkih občin, ki so doslej iz svojih sredstev ter prispevkov delovnih organizacij v občini, letos pa še s krajevnim samopriskpevkom, namenile za investicije v šolstvu največ sredstev.

S priključitvijo področja Radeč k občini Laško je občina prevzela takrat odplačevanje anuitet za prizidek nove šole v Radečah; natanko pred petimi leti, ko je izšla - 15. septembra 1967 - prva številka »Našega dela«, smo na naslovni strani našega glasila kot prvo objavili posnetek z otvoritve prizidka nove OSNOVNE ŠOLE V BREZAH; dve leti kasneje je zrastle nov objekt OSNOVNE ŠOLE PRIMOŽA TRUBARJA V LAŠKEM; letos v rekordnem času so že bila odprta vrata nove OSNOVNE ŠOLE ANTONA AŠKERCA V RIMSKIH TOPLICAH. Zdaj sta na vrsti še šola v Radečah in šola v Laškem z novimi dodatnimi učilnicami, kabineti in telovadnico.

Za vse to v tako kratkem razdobju so bile in bodo potrebne polne štiri milijarde starih dinarjev. Dati, zbrati in aktivirati tolikšna sredstva samo za investicije v šolstvu, pa so seveda potencialne zmogljivosti občine premajhne. Zato je bila že sedaj potrebna pomoč širše družbenopolitične skupnosti - republike; kljub temu pa je pretežni del sredstev bilo treba zbrati v občini.

Ob takšnem usmerjanju zbranih sredstev za investicije v šolstvu, ki je sicer dolgoročno vendar smotrna, koristna in velikoobetajoča naložba, nam to vliva vero in prepričanje, da smo na pravi poti. Zato moramo tudi sedaj solidarno: eden za vse, vsi za enega, po tej poti do postavljenih ciljev naprej!

(Nadaljevanje na 5. strani)

UČENCI OSNOVNE ŠOLE SO NA OTVORITVENI SLOVESNOSTI NASTOPILI S PEVSKIMI TOČKAMI POD VODSTVOM PROF. JULIJA GORIČA, KI JE PRAV TE DNI PREJEL ODLIKOVANJE - RED REPUBLIKE Z BRONASTIM VENCEM, S KATERIM GA JE ODLIKOVAL PREDSEDNIK REPUBLIKE

sednikom MIHO PROSENO in čelu, šola, gradbeni odbor in graditelji.

Vsak dan so se odpirali težki, na prvi pogled skoraj nerešljivi problemi tehničnega in finančnega značaja. Toda s skupnimi močmi, z največjimi naporimi in prizadevanjem vseh dejavnikov v občini, ob dokajšnjem posluhu delovnih organizacij in samih občanov v vsej občini je uspelo objekt zgraditi do roka. S tem pa seveda težav in novih naporov še ni konec. Občinski sklad za investicije v šolstvu se bo z njimi še srečeval.

se občani naše občine na referendumu v večini naših krajevnih skupnosti tako spontano izrekli, že pripomogel, da smo letos odprli vrata novi šoli v Rimskih Toplicah in da bodo takšnih pridobitev v prihodnjih letih deležni tudi otroci v Radečah in Laškem.

Ob takšni ugotovitvi je očitno, da so bila in bodo tudi v bodoče zbrana sredstva smotrno uporabljena; zato ne more in ne sme biti nikomur žal žrtev, ki jih je prevzel s plačevanjem samopriskpevka za to skupno stvar, ko gre vendar za vzgojo, boljše in

KDO BO NOSILEC TURISTIČNE IZGRADNJE V LAŠKEM IN RIMSKIH TOPLICAH

Na pobudo predsednika občinske skupščine, tov. Mihe Prosen, je oddelek za gospodarstvo in finance občine Laško pripravil ponudbo za prevzem izgradnje zdraviliško turističnega centra v Laškem in Rimskih Toplicah. Razvojna programa obeh turističnih krajev sta bila poslana vsem večjim podjetjem, ki se ukvarjajo s turistično dejavnostjo v Sloveniji. Se bo našlo podjetje, ki bo uspelo oživiti turizem v občini in mu zagotoviti mesto, ki mu pripada?

Nekam preveč smo se že navadili na to, da o turizmu v naši občini veliko govorimo, mu dajemo velik pomen v naših razvojnih načrtih in podobno, pri konkretnih akcijah za uresničenje vsake večje naloge pa en za drugim utihnemo in čakamo »nekoga«, ki naj bi naše lepe programe uresničil.

Vodilnim dejavnikom na področju turizma manjka predvsem tisto, čemur pravimo poslovna in komercialna žilica, sposobnost doseganja dejstva, da si le z nenehnim širjenjem in izboljševanjem turistične ponudbe lahko zagotovimo napredek in sploh obstoj turizma v občini.

V zadnjem obdobju je bila ena izmed pomanjkljivosti, ki je ovirala učinkovit razvoj turističnega gospodarstva, odpravljena. Tako za Laško kot za Rimske Toplice sta bila izdelana razvojna programa.

Programe smo zadnje leto torej imeli, vendar kljub temu ni bilo kaj več storjenega. Očitno so naše gospodarske organizacije, ki se v občini ukvarjajo s turizmom, gospodarsko prešibke, da bi bile sposobne izvesti katerikoli program, ali del programa. Določen korak naprej je storilo Zdravilišče Laško, ki pa prav zaradi pomanjkanja denarja ne more izvršiti zastavljenega načrta tako hitro, kot bi bilo to treba.

Očitno je, da je ovira hitrejši izgradnji premajhna finančna moč naših gospodarskih organizacij. Omeniti je treba, da drugje v podobnih razmerah podobne probleme re-

šujejo, in to pogostoma precej uspešno, z združevanjem sredstev, zlasti z gospodarsko močnim partnerjem. Ker v naši občini podobni pojavi niso pogostni, še zlasti ne na področju turizma, obstajata logično samo še dve možnosti. Ali prepustiti, da ostanejo programi še nadalje samo na papirju, ali pa poiskati investitorja zunaj območja naše občine.

Oddelek za gospodarstvo in finance je zato združil in uredil oba

programa v lično ponudbo, ki je bila naslovljena na vsa večja turistična podjetja v Sloveniji. Na predlog tov. predsednika Mihe Prosen so bili programi dostavljeni: Izletniku Celje, Kompas Luč Ljubljana, Merxu Celje, Emoni — enoti Globtour Ljubljana, Trgovskemu podjetju Prvi junij iz Trbovelj, Inex turistu iz Ljubljane, Trans turistu iz Škofje Loke, Leku iz Ljubljane, Alpe-Adriji iz Ljubljane ter še nekaterim drugim podjetjem.

Čeprav je rok potekel, so na ponudbo odgovorile le tri delovne organizacije, vendar imajo tudi te svoja sredstva že razporejena za druge namene. Morda to, da od drugod še ni odgovorov pomeni, da se je morebiti katero od podjetij za program le ogrelo in ga zdaj temeljito proučuje? Se bo torej razvoj turizma le premaknil z mrtve točke? Morda je rešitev že na poti! JANKO GOLOB

Po načrtani poti naprej!

(Nadaljevanje s 4. strani)

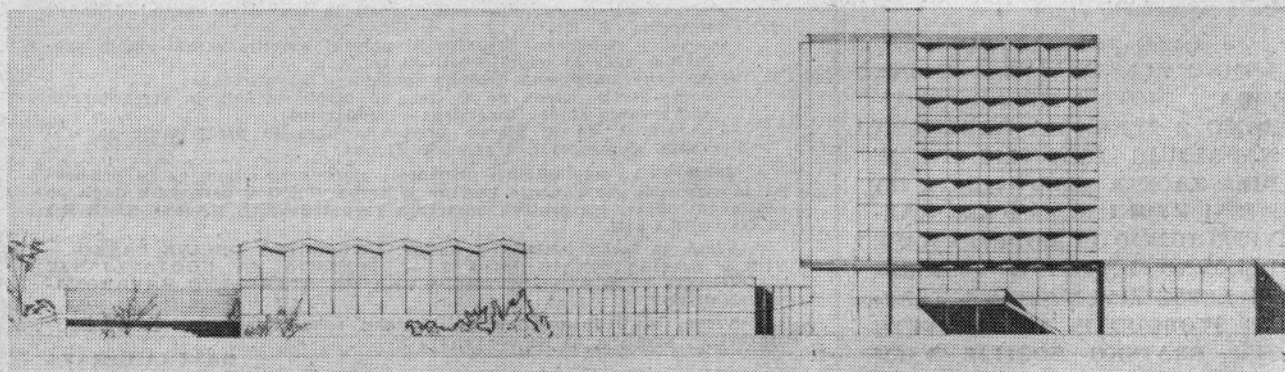
Nova šola v Rimskih Toplicah, v kateri je prostorna telovadnica z galerijo, svetle, prostorne in sodobno urejene učilnice s potrebnimi kabineti, soba za glasbeni in tehnični pouk, sodobno opremljena šolska kuhinja z jedilnico, skratka učna ustanova, ki bo odslej zagotavljala otrokom resnično sodoben pouk in jih z nazornimi učili pripravljala za življenje, povečuje naša hotenja in hkrati bo tudi našo pripravljenost za solidarno pomoč pri nadaljnjih akcijah, dokler na tem področju ne bomo uresničili ciljev, ki so še pred nami.

Prepričani smo, da bo občinski sklad za investicije v šolstvu s sedanjim predsednikom na čelu ta pričakovanja z enako zavzetostjo tudi uresničil.

In za konec še to. Ta dogodek s to pomembno zmago na področju šolstva sovpada z našim skromnim jubilejem, ko prav te dni poteka pet let, odkar je izšla prva številka našega glasila. V tem obdobju je NAŠE DELO poleg drugih problemov, odmerilo in posvetilo tudi žgočim problemom šolstva, vzgoje in izobraževanja dobršen del prostora v svojih stolpcih, zato je za svoje poslanstvo med občani za letošnji praznik Osvobodilne fronte prejelo OBČINSKO PRIZNANJE OF.

Kakor smo veseli in ponosni na to priznanje, se sedaj skupno z vsemi, ki so pomagali izvajati še eno bitko za novo šolo, enako iskreno veselimo tudi te skupne zmage z željo, da bi bila ta razmišljanja vzpodbuda za nove akcije in nove zmage!

LEV TIČAR

PROGRAMSKA SKICA BODOČEGA ZDRAVILIŠČA V LAŠKEM — VZHODNA FASADA: NOVO KOPALIŠČE IN NOV HOTEL

70 let

železničarske godbe

Zidani most

(Nadaljevanje s 3. strani)

osvoboditev. Padli so godbeniki-borci VIKTOR STREL, ALOJZ UDOVIČ in KONRAD POTUŠEK.

Ko je vzplamtel plamen svobode, so spet zadoneli bobni in trobente železničarske godbe Zidani most, ene zelo redkih, ki so preživele vse nepopisne grozote in nasilja okupatorjev.

Začelo se je novo življenje v novi, svobodni domovini. Lotili so se spet dela z enako vztrajnostjo in požrtvovalnostjo, kot poprej. Z lastnimi rokami so si obnovili skromen glasbeni dom, ki so si ga z žulji zgradili v predaprilski Jugoslaviji in ki ga je vojna spremenila v ruševine. Nprestano vaje, vaje in nastopi. Vabljeni in zaželjeni so širom naše domovine, nastopili so tudi že v sosednji Avstriji. Kdo bi preštel kraje, kjer so s svojim igranjem bodrili naše delovno ljudstvo v borbi za obnovo in izgradnjo naše porušene domovine. Koliko železničarjev, koliko zaslužnih borcev, mož in žena so že pospremili na zadnji poti. Neumorni, vedno pripravljeni, požrtvovalno opravljajo svoje družbeno in kulturno poslanstvo. Starejši, izkušeni godbeniki, učijo mlajše, očetje že učijo svoje sinove, mlade šolarje, ki pa že uspešno javno nastopajo pri vseh nastopih.

Koliko požrtvovalnosti in vztrajnosti so pokazali godbeniki, naj pove samo to, da je bil pokojni JOŽE JAKOŠ aktivni godbenik celih 61 let, da igra KAROL DREML že 56 let, ADOLF SELIČ 52 let, MARKO UDOVIČ in EDO STIGEL že nad 47 let, brata OSKAR in VALTER RUCMAN že 44 let, da je dolgo vrsto let igral sedaj že pokojni ANTON MOČNIK, da je FRANC OKORN moral odnehati zaradi bolezni po 44 letih igranja, itd... Lepi svetli zgledi mladim in prepričani smo, da jih bodo posnemali.

OB TAKO VISOKEM JUBILEJU LAHKO ŽELEZNIČARSKI GODBI ZIDANI MOST ISKRENO ČESTITAMO Z ŽELJO, DA OHRANI IN NADALJUJE TRADICIJO, KI JE BILA ZAČETA PRED 70 LETI, DA NJENI ZVOKI SE NAPREJ RAZVESELJUJEJO IN BODRIJO NAŠE DELOVNO LJUDSTVO V BORBI ZA LEPŠE ŽIVLJENJE, ZA TRAJNO SVOBODO IN MIR V SVETU TER BRATSKO SOŽITJE VSEH NARODOV SVETA. VIM

TRIM STEZA TUDI V LAŠKEM

Tudi Občinski sindikalni svet Laško je šel v korak s časom in se skupno s svojo komisijo za šport in rekreacijo odločil za postavitev TRIM steze, ki je postala zadnje čase tako popularna rekreativna dejavnost v Sloveniji. Steza je zgrajena v prijetnem gozdnem ambientu ob vzhodu Huma na poti v Jagoče.

V tej »telovadnici« na prostem je omogočeno vsakomur, da si na prijeten način pridobi in ohrani telesne sposobnosti. Grajena je po švicarskem vzorcu Parcours stez, res nekoliko krajša, vendar terensko precej razgibana. Menjajoči se program vaj je sestavljen tako, da se človek venomer giblje in na ta način pridobi del zdravja in volje po tovrstnem telesnem gibanju. Steza je sestavljena

na iz proge za hojo ali tek ter prekinjena z 20 različnimi postajami, kjer se opravljajo vaje, označene na posebnih tablah.

Namen TRIM steze je, da omogoči ljudem vsake starosti in obeh spolov nekoliko drugačen način »sprehoda« po svežem gozdnem zraku. Ugotovili so, da v razvitih deželah obišče tako stezo na dan povprečno 200 ljudi vseh starosti, spolov in poklicev.

Tudi vi se odločite, pa jo prehodite skupaj z družino, s prijatelji, znanci! Sigurno se boste še večkrat odločili za tak »sprehod«.

Pri tem vam želimo veliko zadovoljstva in uspehov.

JOŽE KRAŠOVEC

OBVESTILO

ZAVEZANEC PRISPEVKA ZA STAROSTNO ZAVAROVANJE KMETOV

Davčna uprava Skupščine občine Laško obvešča vse zavezanec prispevka za starostno zavarovanje kmetov, da bodo razporedi o višini odmerjenega prispevka za leto 1972 razgrnjeni in zavezancem na vpogled v dneih od 18. septembra do 27. septembra 1972

za območja krajevne skupnosti	kraj razgrnitve
JAGNJENICA-SVIBNO	na Krajevnem uradu Radeče
RADEČE	
VRHOVO	
ZIDANI MOST	
BREZE	na Krajevnem uradu Breze
JURKLOŠTER	
RIMSKE TOPLICE	
LAŠKO	v sprejemni pisarni
MARIJA GRADEC	
REČICA	
SEDRAZ	
VRH	

Zavezanci si lahko razporedi ogledajo na teh mestih vsak dan, razen ob sobotah in nedeljah, od 8. do 12. ure in od 13. do 15. ure popoldne; ob sredah pa tudi od 13. do 17. ure popoldne.

Zavezanci prispevka za starostno zavarovanje kmetov imajo na podlagi 39. in 46. člena zakona o starostnem zavarovanju kmetov (Uradni list SRS, št. 13/72) pravico vložiti zahtevek za ugotavljanje zmožnosti plačevanja odmerjenega prispevka.

Zmožnost plačevanja odmerjenega prispevka bo obravnavala posebna komisija.

Okolnosti, zaradi katerih lahko komisija po 45. členu zakona zavarovancu oziroma zavezancu zmanjša odmerjeni prispevek ali ga oprosti plačila, so zlasti:

- zmanjšanje proizvodne zmogljivosti in zmanjšan skupni dohodek kmetije;
- posebno neugoden gospodarski položaj kmetije zaradi slabih prometnih zvez in oddaljenosti od tržišča;
- bistveno zmanjšana delovna sposobnost zavarovanca;
- večje število otrok do 15. leta in otrok na šolanju ter ostarelih vzdrževanih članov kmečkega gospodarstva;
- nevarnost, da bi plačilo prispevka ogrozilo preživljanje zavarovanca ali njegovih družinskih članov.

Zahtevek za ugotavljanje zmožnosti plačevanja odmerjenega prispevka za starostno zavarovanje kmetov je treba vložiti v petnajstih dneh po zaključni objavi (razgrnitvi) odmernih razporedov, tj. NAJPOZNEJE DO 12. OKTOBRA 1972.

Vlogo je treba poslati na naslov: SKUPŠČINA OBČINE LAŠKO — ULICA BORISA KRAIGHERJA 2 — KOMISIJA ZA UGOTAVLJANJE ZMOŽNOSTI PLAČEVANJA PRISPEVKA ZA STAROSTNO ZAVAROVANJE KMETOV.

Vloge, ki bodo prispele po preteku roka določenega za vlaganje zahtevkov, komisija ne bo obravnavala.

DAVČNA UPRAVA

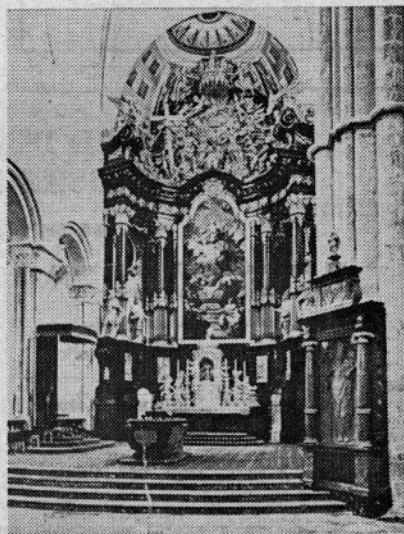
800 LET JURKLOŠTRA (12)

Leopold VI. Babenberški se je tudi začel zavedati zemljepisnega, prometnega in strateškega pomena, ki ga je imelo laško gospostvo z ozirom na ostale njegove posesti; zanj je bila to najjužnejša postojanka in odtod je lahko širil svoj vpliv dalje proti jugu. Trgovska pot z Dunaja je tedaj šla preko Semmeringa na Štajersko in skozi Leoben in Judenburg ter nato na Koroško (skozi Beljak) in preko Furlanije dalje v Italijo. Leopold VI. pa je hotel promet skozi Štajersko preusmeriti na Gradec, Maribor in Celje ter nato po Savinji do sedanjega Zidanega mosta, odtod po Savi proti Ljubljani in dalje po Ljubljani do Vrhnike, potem pa po cesti proti Postojni in dalje proti Italiji, v drugo smer pa od Zidanega mosta po Savi proti Zagrebu. Trgovci bi tako na svoji poti iz Italije na Dunaj in obratno prodajali svoje blago še bolj po babenberški posesti, Leopold VI. pa bi od njih pobiral mitnino oz. carino in si s tem povečal dohodke. Zavedati se moramo, da so bile prometne poti tedaj zelo slabe, zato so trgovci svojo robo radi prevžali po rekah in to v obeh smereh; v nasprotno smer od vodnega toka je ladjo ali čoln vlekle živina. Ozemlje laškega gospostva do konca 18. stoletja ni imelo pravih cest; iz kraja v kraj so vodile samo poti, po katerih si lahko hodil peš ali pa jahal, z vozom se pa ni dalo peljati. Zato je kot trgovska pot v prvi vrsti prišla v poštev Savinja in Sava, kjer so s čolni, splavi in ladjami veliko več prepeljali kot so pa lahko pretovorili na konjih po slabi poti.

Od krajev, ki jih je posedoval Leopold VI., sta bila zanj važna za promet proti jugu Maribor in Radgona (promet po Dravi oz. Muri), še bolj proti jugu pa je Leopold posedoval edino Laško kot središče svojega gospostva. (Celje tedaj ni imelo nobenega pomena in je bilo še vas, pa tudi v Leopoldovi posesti ni bilo; veljavo je dobilo šele z vzponom celjskih grofov.) Leopold VI. je zato Laško, kjer je bil že njegov grad in sedež gospostva, povzdignil v trg. Ob sotočju Savinje in Save je dal vojvoda Leopold sezidati kamnit most čez Savo, približno tam, kjer sedaj stoji kolodvor. Za tiste čase, ko so se preko rek vozili s čolni in brodovi ali imeli kvečjemu lesene mostove, je bil zidan most tak posebnost, da je po njem nastalo krajevno ime. Po Leopoldovi zamisli naj bi bil ta Zidani most križišče za rečni in cestni promet. Na pečini nad mostom je dal pozidati majhno trdnjavo Klausenstein, ki naj bi skrbela za varnost potovanja oz. prevoza pred številnimi roparji, ki so v tistem času ovirali promet. Miselnosti tiste dobe je ustrezalo, da je v takem križišču bila

tudi cerkev; tudi to je dal Leopold VI. postaviti v čast sv. Egidija in je stala poleg mosta na desnem bregu Savinje ob njenem izlivu v Savo.

Kot vsi vitezi tistega časa, se je tudi Leopold VI. udeležil 1217 križarske vojne v Siriji, Palestini in Egiptu in sodeloval pri obleganju egiptovske trdnjave Damiette. Doma je Leopold ustanavljal samostane in zidal cerkve. V Laškem je bil tedaj poleg središča Leopoldovega gospostva tudi sedež pra-

NAGROBNIK VOJVODE LEOPOLDA VI. PRED GLAVNIM OLTARJEM SAMOSTANSKE CERKVE V LILIENFELDU V AVSTRIJI

župnije, ki je bila skoraj prav tako velika kot gospostvo. Vojvoda Leopold VI. je tudi tukaj pospeševal gradnjo cerkva in vse cerkve, ki so bile zgrajene v laškem gospostvu v tem času, so nastale pod neposrednim ali posrednim Leopoldovim vplivom (Laško, Jurklošter, Zidani most, Radeče, Loka, Svibno, Rodež). Proti koncu svoje vladavine (leta 1229) je Leopold VI. kupil od freisniškega škofa posestva na Dolenskem na Krškem polju blizu Šentjerneja.

Od tedaj dalje sicer ni bilo laško gospostvo več najjužnejša babenberška posest, ostalo je pa še vedno kot posredniška in zvezna posest med severnimi in južnimi babenberškimi ozemlji. Tudi v Furlaniji okrog Pordenone si je Leopold VI. pridobil posest in tako mu je koristila trgovska pot, ki jo je preko svojega ozemlja speljal na Ljubljano in odtod v Italijo. Babenberžani so že pred Leopoldom VI. ustanavljali velike samostane, ki so se obdržali do danes npr. Klosterneuburg, Heiligenkreuz. To ni oviralo Leopolda VI., da si ne bi zgradil svojega lastnega velikega samostana v Lilienfeldu

v Avstriji. Leta 1230 je bila samostanska cerkev v Lilienfeldu posvečena in tega leta je vojvoda Leopold Slavni umrl v San Germanu v Italiji; truplo so prepeljali v Lilienfeld in pokopali v samostanski cerkvi, kjer je še danes viden pred glavnim oltarjem njegov nagrobnik. Nekako istočasno so sezidali nadžupnijsko cerkev v Laškem in naj omenim še eno zanimivost. Samostan v Lilienfeldu ima skoraj enak grb kot Laško — tri zlate lilije v modrem polju, medtem ko ima Laško tri srebrne lilije na enakem polju.

Iz vsega povedanega spoznamo, da je žički prior Nikolaj naletel na pravega moža, ko se je obrnil na vojvodo Leopolda VI. s prošnjo, naj obnovi kartuzijski samostan v Jurkloštru. Kljub že obstoječim »babenberškim« samostanom v Avstriji, kljub temu, da je že tedaj zidal samostan v Lilienfeldu, kjer je hotel biti pokopan (temeljni kamen položen 1202), kljub temu, da je bil že dobrotnik kartuzijanov v žičkem samostanu in kljub temu, da je vedel za težave prvega samostana, se je Leopold VI. odločil, da bo na novo pozidal Jurklošter. To nam dokazuje, kakšno važnost je posvečal vojvoda Leopold laškemu gospostvu, da ni samo povzdignil Laškega v trg in uredil prometnega križišča v Zidanem mostu, ampak je tudi hotel, da bi laško gospostvo imelo v kartuzijanskem samostanu v Jurkloštru svoje duhovno in gospodarsko središče.

Vojvoda Leopold VI. se je najprej obrnil na tedanjega krškega škofa Valterja, da bi mu prodal samostansko posest. Kakor že vemo, je krška škofija po razpustu prvotnega samostana naselila v Marijini vasi kanonike in ti so dobili celo pismeno zagotovilo, da jih ne bodo razpustili, ko se je že govorilo, da se kartuzijani spet žele naseliti v Jurkloštru. Škof Valter je želel ohraniti kanonike v Marijini vasi in je zato prodal vojvodi Leopoldu samo tisto nekdanjo samostansko posest, ki leži severno od Gračnice. Leopold je to kupljeno zemljo podaril kartuzijanom in dodal še precejšen kos svoje zemlje, ki jo je s tem določil iz laškega gospostva. Leta 1208 so se v Jurkloštru vnovič naselili kartuzijani. To nam izpričuje še danes ohranjena spominska plošča z latinskimi napisom, ki se v slovenščini glasi: LETA 1208 JE AVSTRIJSKI IN ŠTAJERSKI VOJVODA LEOPOLD USTANOVIL TA SAMOSTAN V ČAST SV. MAVRICIJA IN NJEGOVIH TOVARIŠEV PO PRAVILIH SV. KARTUZIJANSKEGA REDA. Plošča je bila še po zadnji vojni vzdignjena pred vhodom v graščino, ko pa se je poslopje začelo rušiti, so jo prepeljali v Laško, kjer je danes pritrjena pred vhodom v muzej.

(NADALJEVANJE PRIHODNJIČ)

ZDRAVSTVENI DOM CELJE

RAZPORED ZOBOZDRAVSTVENE DEŽURNE SLUŽBE

ZA SEPTEMBER 1972

V septembru 1972 bo zobozdravstvena dežurna služba pri Javni zobni polikliniki Celje nudila prvo pomoč v nujnih primerih ob sobotah od 14.—19. ure in nedeljah ter praznikih od 9.—18. ure.

1972	Zdravnik	Medicinska sestra
23. 9. in 24. 9.	Premik dr. Marjan	Dolar Marina
30. 9. in 1. 10.	Pangerl dr. Breda	Gajšek Mira

GIBANJE

PREBIVALSTVA

SMRTI:

SELEVŠEK Cvetko (41), papirničar, Radeče 123; MUSIĆ Ivan (44), brez zaposlitve, Zebnik 13; AUDIĆ Adela (63), gospodinja, Obrežje 28; KMETIČ Peter (37), delavec, Obrežje 27; ROGINA Antonija (51), gospodinja, Brodnice 4; SMID Karl (67), upokojenec, Gračnica 14.

IZ ZAKLADNICE

LJUDSKE MODROSTI

VREMENSKI PREGOVORI

SEPTEMBER

Ce je Matevž vedren
bo še prijetna jesen (21.)

Ce na Miholovo veter zaveje,
mrzla bo zima, s snegom do veje (29.)

Ce se zgodaj selijo ptiči,
bo huda zima o božiči.

Ko žerjav leti na tuje,
brž se zima približuje.

Občinsko sindikalno

prvenstvo v plavanju

Komisija za šport in rekreacijo pri ObSS Laško je v organizaciji TVD Partizana Papirnica pripravila občinsko sindikalno prvenstvo v plavanju na bazenu v Radečah.

Za tekmovalce, ki spada v program rekreativnih dejavnosti TRIM — športa za vsakogar, so se prijavile sindikalne ekipe (ekipa je štela 4 tekmovalce) TLG Rimske Toplice, Volna Laško, Pivovarna Laško, ekipa Milice ter tri ekipe Papirnice Radeče. Vsak udeleženec je moral preplavati 50 m v poljubnem slogu, skupni čas pa je določal uvrstitev ekip.

REZULTATI:

1. Papirnica I 2 min., 10 sek.
2. Papirnica II 2 min., 22 sek.
3. Milica 2 min., 51 sek.
4. Volna Laško 2 min., 53 sek.
5. Papirnica III 2 min., 55 sek.
6. TLG Rimske Toplice 3 min., 16 sek.

Ekipa Pivovarne Laško je bila s časom 3 min., 8 sek. diskvalificirana.

Tekmovalstvo je potekalo v sproščenem rekreacijskem smislu, škoda je le, da tudi ostale sindikalne organizacije niso poslane svojih ekip. JOŽE KRAŠOVEC

RAZPORED DEŽURNE SLUŽBE

VETERINARSKÉ POSTAJE LAŠKO

ZA SEPTEMBER 1972

V septembru 1972 bo dežurna služba Veterinarske postaje Laško poslovala po naslednjem razporedu:

1972	Zivinozdravnik	Telefonska številka
16. 9. — 18. 9.	Dipl. vet. Kolman Jakob	73-979
23. 9. — 25. 9.	Malenšek dr. Slavko	73-996
30. 9. — 2. 10.	Dipl. vet. Vahtar Boris	(Klicati postajo LM Radeče)

Dežurstvo v zgoraj navedenih dneh traja od 12. ure prvega dne do 7. ure zjutraj tretjega dne.

Dežurni veterinar opravlja umetno osemenjevanje v času dežurstva na poziv lastnika plemenice na določenem mestu.

ZDRAVSTVENI DOM CELJE

RAZPORED DEŽURNE SLUŽBE

ZA MESEC SEPTEMBER 1972

V septembru 1972 bo dežurna služba zdravnikov za območje Laško in Rimske Toplice (od sobote popoldan do ponedeljka zjutraj tudi za območje Radeče) in k temu spadajoče okolice poslovala po naslednjem razporedu:

1972	Zdravnik	Medicinska sestra ali bolničarka
21. 9.	Pečar dr. Samo	Turin Elizabeta
22. 9. do 25. 9.	Dolanc dr. Jože	Maroša Marija
26. 9.	Velikonja dr. Tone	Kozmus Marjana
27. 9.	Baburak-Grakalić dr. Vesna	Hiti Milena
28. 9.	Pečar dr. Samo	Turin Elizabeta
29. 9. do 1. 10.	Baburak-Grakalić dr. Vesna	Hiti Milena

Potrebni obiski na domu naj se naročajo pri posameznih zdravnikih do 12. ure. Vsi bolniki in poškodovanci, ki jim je potrebna nujna zdravniška pomoč, naj se javljajo izven rednega delovnega časa dežurnim v ambulanti.

Dopisujte v
naš list!

»Naše delo« izhaja mesečno — Izdaja Skupščina občine Laško — Urejuje uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik Lev TIČAR — Uredništvo in uprava: Laško, Ulica Borisa Kraigherja 2, telefon 73-045, interna številka 4 in 6 — Cena za vsako številko 1 din — Ziro račun pri Službi družbenega knjigovodstva, podružnica Laško št. 5071-637-55 — Rokopise, objave in oglase za vsako številko sprejemamo do 15. dne v mesecu — Nenaročenih rokopisov ne vračamo — Tisk in kličej AERO kemična in grafična industrija Celje